

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 347

гр. Стара Загора, 06.03.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
закрито заседание на пети март през две хиляди двадесет и шеста година в
следния състав:

Председател: Пламен Ст. Златев

Членове: Веселина К. Мишова
Орлин Н. Летов

като разгледа докладваното от Орлин Н. Летов Въззивно частно гражданско
дело № 20265500500056 по описа за 2026 година

Производството е по чл. 274, ал. 1, т. 2 ГПК, вр. чл. 413, ал. 2 ГПК.

Подадена е въззивна частна жалба от „Т.Б.А.Б.“ ЕАД, ЕИК ***, срещу
разпореждане № 2725/25.11.2025 г. по ч. гр. д. № 1475/2025 г. на Районен съд –
Чирпан, с което е отхвърлено изцяло като неоснователно заявлението на
банката за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК и
изпълнителен лист срещу Т. Й. С., ЕГН *****, за следните вземания по
договор за потребителски кредит от 06.11.2024 г.: 1/ сумата от 15020,19 лева –
главница, ведно със законната лихва от 21.11.2025 г.; 2/ 2333,27 лева –
договорна лихва за периода от 15.03.2025 г. до 22.08.2025 г.; 3/ 411,71 лева –
мораторна лихва за периода от 15.03.2025 г. до 12.11.2025 г.

Жалбоподателят твърди, че разпореждането е неправилно и
незаконносъобразно. Твърди, че съдът неправилно отхвърлил в цялост
подаденото заявление, тъй като в случай, че сметне, че било налице
недействителност на негови клаузи, е следвало да присъди главницата по
договора, съгласно изричната разпоредба на чл.23 ЗПК, а не да отхвърля
заявлението в цялост. По отношение на начина на посочването на ГПР в
договора отбелязва, че същото било направено според изискванията на закона
като бил посочен годишният процент на разходите, както като процент, така и
с думи и цифри била изписана общата дължима сума от потребителя. Посочен
бил и общият размер на предоставения финансов ресурс /общ размер на
кредита/, както и неговите елементи, които включвали както предоставената
за общо ползване сума, така и сумата, която била преведена на третото лице -
застраховател. По този начин потребителят бил наясно какви щели да са
последниците за него от сключването на договора, каква сума получавал, каква
сума се отпускала за заплащане на избраните застрахователни премии към
третото лице - застраховател и каква сума потребителят следвало да върне на
кредитодателя по договора общо. Излага подробни съображения в тази насока.

Моли съдът да отмени обжалваното разпореждане и да постанови издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист за претендираните суми.

Съдът, след като обсъди направените в жалбата оплаквания и материалите по делото, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е редовна, тъй като отговаря на изискванията на чл. 275, ал. 2 ГПК, вр. чл. 260 ГПК и чл. 261 ГПК. Същата е подадена в срока по чл. 413, ал. 2 ГПК, вр. чл. 275, ал. 1 ГПК срещу подлежащ на обжалване съдебен акт и от процесуално легитимирана страна, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество частната жалба се явява неоснователна.

По делото се установява, че ч. гр. д. № 1475/2025 г. на Районен съд – Чирпан е образувано по подадено от „Т.Б.А.Б.“ ЕАД заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК за следните дължими от Т. Й. С. парични суми: 1/ сумата от 15020,19 лева – главница, ведно със законната лихва от 21.11.2025 г.; 2/ 2333,27 лева – договорна лихва за периода от 15.03.2025 г. до 22.08.2025 г.; 3/ 411,71 лева – мораторна лихва за периода от 15.03.2025 г. до 12.11.2025 г.

В заявлението е посочено, че паричните вземания се претендират като предсрочно изискуеми.

Заявителят е поискал издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист въз основа на приложен към заявлението документ – извлечение от счетоводните книга на банката.

В обжалваното разпореждане районният съд е приел, че в процесния договор не е ясно, а и от погасителния план не може да се установи, как е формиран посоченият ГПР от 34,44 % и какви конкретни компоненти включва. Това е от съществено значение за определяне на ГПР, тъй като би довело до различен от посочения размер на ГПР. В случая от представените по делото договор за потребителски кредит, прави впечатление, че застрахователната премия е включена към главницата, договорната лихва се дължи върху предоставената от кредитополучателя главница, включваща както суми за лично ползване, така и такива за заплащане на задълженията по застрахователните премии. Тези обстоятелства, както и фактът, че липсва ясно и точно посочване в договора за потребителски кредит на компонентите, довели до формиране на договорния ГПР, пораждат обосновани съмнения дали потребителят е могъл да прецени икономическите последици от сключването на договора. Регламентирани от законодателя стандарти за защита целят ефективна закрила на потребителя съобразно неговите права и интереси, като бъде осигурена в пълна степен информираност на потребителя относно съществените условия на предлаганите от кредитора продукти, като по този начин бъде постигната целта, посочена от законодателя в чл.2 от ЗПК. На същия следва да бъде осигурена възможност да познава своите права и задължения по договора за кредит, поради което договорът следва да съдържа цялата необходима информация относно условията и стойността на кредита по ясен и непротиворечив начин, в това число и вида на отделните елементи, които са довели до формиране на конкретния ГПР, както и начинът за това. В

случая това не е сторено, поради което уговорената клауза за застрахователна премия е недействителна съгласно чл.143, ал. 1, т. 19 и т. 20 ЗЗП.

Разпореждането е правилно.

Настоящият въззивен състав споделя изцяло изложените от районния съд мотиви, поради което на основание чл. 272 ГПК, вр. чл. 278, ал. 4 ГПК, вр. чл. 279 ГПК препраща към тях. Но във връзка с наведените в частната жалба доводи в случая е необходимо да се добави следното:

Съгласно нормата на чл. 418, ал. 2 ГПК, вр. чл. 417, т. 2 ГПК заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист се издава при представено извлечение от счетоводните книги на банка, към което е представен документът, от който произтича вземането на банката, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия. В това производство проверката на съда за съществуването на претендираното вземане е ограничена до обстоятелствата дали е налице писмен акт, предвиден от закона като основание за издаване на изпълнителен лист, дали представеният документ е формално редовен от външна страна и дали същият удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника. Съгласно нормата на чл. 411, ал. 2, т. 2 и т. 3 ГПК съдът е длъжен да провери дали искането на заявителя не е в противоречие със закона или с добрите нрави, както и да следи за съответствие с разпоредбите на ЗПК и ЗЗП, когато вземането произтича от договор, сключен с потребител.

Съдът намира, че доколкото настоящите претенции се основават на договор, по силата на който заявителят /банка/ е предоставил кредит на физическо лице, в случая следва да намерят приложение правилата на ЗПК и ЗЗП.

От представения договор за потребителски кредит и погасителен план, приложен към него е видно, че отпуснатият кредит е посочен в размер на 12000 лв., като към тази сума е прибавена сума в размер на 3359,52 лв., описана като застрахователна премия по договори за застраховка, а общия размер на всички вноски, които трябва да плати потребителя е 26712,87 лв., с включена договорна лихва. Сумата по застрахователната премия също е предоставена на потребителя като кредит от страна на банката, директно е преведена от кредитора на застрахователя, без да е предоставяна на кредитополучателя - длъжник. С това размерът на дължимата главница е увеличен с размера на застрахователната премия, като възнаградителната и мораторната лихви са начислени върху тази обща главница.

В случая застрахователната премия е включена към главницата на самия кредит, а лихвите са договорени, като дължими върху предоставената от кредитополучателя главница, включваща както сумите за лично ползване, така и такива за заплащане на задълженията по застрахователната премия. Регламентираните от законодателя стандарти за защита целят ефективна закрила на потребителя съобразно неговите права и интереси, като бъде осигурена в пълна степен информираност на потребителя относно съществените условия на предлаганите от кредитора продукти, като по този начин бъде постигната целта, посочена от законодателя в чл. 2 ЗПК. С

договорените клаузи по договора за кредит относно застрахователната премия, с включването ѝ към главницата по кредита, потребителят не е могъл да прецени изцяло икономическите последици от сключването на договора, както и това, че и върху финансовия ресурс отпуснат като кредит за заплащане на застрахователната премия се начисляват допълнителни плащания - възнаградителни и мораторни лихви. На потребителя следва да бъде осигурена възможност да познава своите права и задължения по договора за кредит, поради което договорът следва да съдържа цялата необходима информация относно условията и стойността на кредита по ясен и непротиворечив начин - в това число и вида на отделните елементи, които са довели до формиране на конкретния ГПР, както и начинът за това. В случая това не е сторено, поради което уговорената клауза за застрахователна премия е недействителна съгласно чл. 143, ал. 1, т. 19 и 20 ЗЗП.

Видно от приложените към заявлението документи - договор и погасителен план и от формулираното искане в заявлението, договорната лихва, както и обезщетението за забава, са начислявани върху главницата, която включва сумата, която е отпусната на потребителя, но така също и на застрахователните премии. Както бе посочено по - горе, клаузата, с която е уговорено заплащане на застрахователни премии като част от главницата е недействителна, което води до обосноваването на вероятност за недействителност на целия договор за потребителски кредит /предвид неяснотата досежно уговорения в договора ГПР/, и е достатъчно основание за отказ от издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК и за договорната лихва и обезщетението за забава. Различният размер на главницата неминуемо би довел и до различен размер на договорната и мораторната лихва, който предвид разясненията по - горе, съдът не би могъл да съобрази в настоящото производство.

В случая съдът, сезиран със заявление за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на договор за потребителски кредит, съдържащ неравноплавна клауза, може да уважи това заявление, като същевременно остави без приложение тази клауза, при условие че договорът може да продължи да действа без каквито и да било други изменения, допълнения или поправки. В тази хипотеза съдът следва да има възможността да отхвърли разглежданото заявление само по отношение на претенциите, произтичащи от посочената клауза, ако те могат да бъдат разграничени от останалите претенции в заявлението. С оглед гореизложеното, се налага извода, че договорът не може да продължи да действа без каквито и да било изменения или поправки, поради това, че лихвите са изчислявани именно върху главница, част от която е застрахователната премия, основаваща се на неравноплавна клауза.

Предвид изложеното, настоящият въззивен състав намира, че частната жалба е неоснователна, а разпореждането на районния съд е правилно и законосъобразно, поради което същото следва да бъде потвърдено.

Така мотивиран, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

~ ~ ~ ~ ~

ПОТВЪРЖДАВА разпореждане № 2725/25.11.2025 г. по ч. гр. д. № 1475/2025 г. на Районен съд – Чирпан.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____